UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2026-2027

Vakdidactiek kunstwetenschappen (H002563)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 9.0 **Studietijd 270 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2026-2027

J (Jaar) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Van Dyck, Edith	LW17	Verantwoordelijk lesgever
Rombaut, Eef	LW17	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen(afstudeerrichting archeologie)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen(afstudeerrichting kunstwetenschappen)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)(afstudeerrichting archeologie)	9	J
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)(afstudeerrichting kunstwetenschappen)	9	J

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Esthetische vorming, klas-en onderwijspraktijk, cultureel bewustzijn en culturele expressie, kunstbeschouwing, esthetica, multiperspectiviteit, kunsteducatie

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de **basiscompetenties voor leraren** en de o**pleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent**, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.Be/educatievemaster

Inhoud

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

De leerinhouden sluiten aan bij de vakinhoudelijke vorming van de studenten in de bachelor-/of masteropleiding. In het theoretisch gedeelte worden volgende onderwerpen behandeld:

Voor het gedeelte theorie

- minimumdoelen cultureel bewustzijn en culturele expressie en specifieke minimumdoelen gekoppeld aan de schoolvakken waar een vereist bekwaamheidsbewijs voor wordt verworven
- (vergelijkende) leerplanstudie (alle onderwijsverstrekkers) in relatie tot (a) de (specifieke) minimumdoelen, (b) het curriculumdossier en (c) onderliggende pedagogische projecten
- activerende en taakgerichte werkvormen in secundair en/of hoger onderwijs
- diverse evaluatie- en toetsvormen binnen het vakgebied (inbegrepen assessmentvormen zoals portfolio, zelfevaluatie, peerevaluatie, enz.)
- planningsdocumenten en lesvoorbereiding
- media in functie van vakdidactiek en school-/klasomgeving
- binnenklasdifferentiatie voor domeinspecifieke inhouden

- implicaties van grootstedelijke, multiculturele contexten en taligheidsproblematiek voor domeinspecifieke inhouden en diversiteitssensitief lesgeven
- kenmerken van bijzondere educatieve settings (extra muros, musea, DKO…)
- waarneming - en interpretatietechnieken van kunst- en cultuurproducten
- denkmodellen rond esthetische vorming, vakdidactiek en kunsteducatie en hun relatie tot (open) leerplannen, schoolwerkplan en pedagogisch project
- vakdidactische inzichten uit de kunstwetenschappen

Voor het gedeelte oefeningen

- reflectievaardigheden
- ontwikkeling van/reflectie op syllabi, handboeken en leermaterialen
- principiële keuzes (visie op het vak, evaluatie, organisatie en leerinhoudelijke invulling), mogelijkheden en valkuilen bij leerplanimplementatie en jaar-/graadsplanningen
- competentiegerichte lesdoelstellingsbepaling en -formulering en opmaak van lesvoorbereiding
- basisvaardigheden voor het realiseren van krachtige leeromgevingen (instructie geven, vragen stellen, groepswerk leiden, individualiseren en differentiëren, klasmanagement, co-teaching, logistieke organisatie …)
- vaardigheden m.b.t. opmaak evaluatie, bijsturing en remediëring (feedback, feed up, feed forward)
- omgang met media en visuele bronnen
- communicatievaardigheden in relatie tot leerlingen/studenten en andere belanghebbenden
- vaardigheden m.b.t. m.b.t. een domeinspecifiek begrippenkader, correct en adequaat taalgebruik en elementen van affectieve taalvaardigheid voor taalzwakke of anderstalige leerlingen
- praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden rond kunst- en cultuureducatie *(o.a. Cultuur in de Spiegel, …)*

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactieken zijn gereglementeerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op www.ugent.be/educatievemaster.

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is kan dit opleidingsonderdeel vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

Eindcompetenties

1 Inzicht in de minimumdoelen cultureel bewustzijn en culturele expressie en specifieke eindtermen gekoppeld aan de schoolvakken waar een vereist bekwaamheidsbewijs voor wordt verworven.
2 De vaardigheid deze (specifieke) eindtermen en minimumdoelen kunnen implementeren op de klasvloer en binnen krachtige leeromgevingen afgestemd op de beginsituatie van de leerling.
3 Inzicht in de leerplannen (alle onderwijsverstrekkers), het onderliggend pedagogisch project en hun vrijheidsgraad in interpretatie en de vaardigheid om deze specifieke eindtermen en minimumdoelen te kunnen implementeren en vertalen naar een les of lessenreeks en de klasvloer.
4 Inzicht en vaardigheid in het opstellen van graads-/jaarplanning en de keuzes die hierbij gemaakt kunnen/moeten worden aangaande visie, organisatie, evaluatie,…
5 Inzicht en vaardigheid in het opstellen van kwaliteitsvolle lesvoorbereidingen zowel wat competentiegerichte doelstellingsformulering, leerlinggerichtheid als context betreft
6 Inzicht en vaardigheid in het verantwoord kiezen en toepassen van voor de esthetische vorming geschikte leer-, onderwijs-, organisatie- en evaluatiestrategieën én het omgaan met logistieke en interpretatieve problemen eigen aan de esthetische vorming in een didactische context.
7 Kritisch omgaan met de betekenis van het ‘esthetische’ binnen een vormingscontext (onderwijsinstelling of andere educatieve settings) én de beperkingen en mogelijkheden van het 'onderwijzen' van esthetische vakken

vanuit een onderzoekende houding.
8 Inzicht en vaardigheid in analyse-en denkmodellen uit de internationale onderzoeksliteratuur rond esthetische vorming en de verschillende kunstgebieden.
9 De student beschikt over volgende attitudes: beslissingsvermogen, relationele gerichtheid, kritische ingesteldheid, leergierigheid, organisatievermogen, verantwoordelijkheidszin., zin voor vakoverschrijdende samenwerking en constructieve samenwerkingen met externe partners met het oog op de verrijking van het onderwijs- en vormingsaanbod.
10 De student ziet het belang in van het inzetten op activerende werkvormen, klasmanagement, differentiatie en vernieuwende evaluatievormen.
11 Multiperspectivisme en intersectionaliteit integreren in didactisch (les) ontwerp met aandacht voor taalontwikkelend lesgeven en de implicaties van het didactisch handelen in grootstedelijke en multiculturele contexten. Kritisch reflecteren en onderzoeken van (actuele) maatschappelijke, artistieke en onderwijskundige thema's en deze divers-sensitief hanteren in een pedagogische context en bij het vakdidactisch (les)ontwerp.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Voor het gedeelte theorie worden interactieve hoor- en werkcolleges gehanteerd.
Voor het gedeelte oefeningen worden volgende didactische werkvormen gehanteerd:
werkseminaries, taakgerichte werkvormen en micro-teaching.
LIO-richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding.
Er zijn geen lesopnames beschikbaar voor dit vak.
Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: slides vakdidactiek kunstwetenschappen
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: reader vakdidactiek kunstwetenschappen
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Andere

Naam: prints leerplannen (beschikbaar op de websites van de verschillende onderwijskoepels).
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Reader en referenties beschikbaar op Ufora
Aanvullend studiemateriaal: leerplannen (beschikbaar op de websites van de verschillende onderwijskoepels).
Geraamde totaalprijs: gratis of betaald door opleiding

- Leerplan Humane Wetenschappen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen (www.katholiekonderwijs.vlaanderen)
- Leerplan Humane Wetenschappen Provinciaal Onderwijs Vlaanden (www.

provinciaalonderwijs.vlaanderen)
- Leerplan Humane Wetenschappen van Steden en Gemeenten (www. ovsg.be).
- Leerplan Humane Wetenschappen van het Gemeenschapsonderwijs (www.g-o. be)

Biesta, G. (2017). *Door kunst onderwezen willen worden* (Lucy. Klaassen, Ed.). ArtEZ Press.
hooks, bell. (1994). Teaching to transgress: education as the practice of freedom. Routledge.
Rancière, J. (2014). De geëmancipeerde toeschouwer (Joost. Beerten & W. van der Star, Trans.). Octavo.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De studiebegeleiding verloopt door de onderwijsbegeleider.
Permanente feedback op de oefeningen tijdens de spreekuren van de onderwijsbegeleider, via Ufora en op afspraak.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie (gedeelte oefeningen):
- vorm: permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes
- frequentie: aanwezigheid in de lessen is verplicht.
  Bij afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijk lesgever een vervangopdracht voorzien.

Omschrijving tweede examenkans:
- een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht

Feedback:
- op afspraak

Eindscoreberekening

100 % niet - periode gebonden evaluatie
Studenten die zich onttrekken aan één van de onderdelen van de evaluatie kunnen niet meer slagen voor het opleidingsonderdeel als geheel. Als in dat geval de berekende score toch 10 of meer op 20 zou zijn, dan wordt de eindscore teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20).

Tweedekansexamenperiode:
Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm.

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bespreken met de verantwoordelijke lesgever en afhankelijk van omstandigheden.
LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.